

Nemzeti Társalkodó

Februarius' 1-ső napján 1834.

A' Szt. Helenai Naplókönyv.

(végzet)

Rég nyúgosznak Görögország', és Róma' hősei ; rég kialudta már Xerxes Donquixotei táborozását, a' vitézi lelkekkel mindig tellyes Európa, századja nagy embereit, rég földje' keblébe fogadta, de azok tetteiknek emlékezete fenn van most is közöttünk, 's fenn is lesz míg földünk előbbeni zavarjába dül: Platonak isteni ideai, Sokrates erkölcsi tudománya, Archimédes találmányai nem senyvedtek-el rothadó testeikkel ; a' vitézi tetteknek is minden népek közt találkozik Homerossa, ki az ősi nagy dolgokat, vitézségeket a' késő unokák lelkeibe béplántálja ; mindenütt munkálódik a' lélek, 's annak mive halhatatlan lehet, ha bár romlandó borítottéja honnyi anyag részébe visszatér is. A' Jubal, és Tubakain találmányaik bár melly egyszerű remekei is lehettek akkor a' teremtés első századainak, tekintve az abból származó tökéletesített mestermiveket, nem de áldást kívánunk hamvaira azon munkás

lelkeknek, kik a' hasznost, és gyönyörköd-
tetőt feltalálták. A' Phaeniciai Thurnak em-
léket senki sem emelt, de igen ő magának
azon jegyekben, mellyeket feltalált, és méltó
halhatatlanságra neve, mivel a' világ nagy
embereinek vitéz, dicső, és hasznos tetteik,
találmánnyaik Nimrodtól kezdve a' jelenkor
hősségig az ő jegyei által tartattak-meg, 's
fognak késő unokáinknak által adatni. Na-
poleonnak viselt dolgai, szerződése, alkot-
mányai, mellyek a' francia földnek minden
szegletében díszlenek, nem temetődtek a' sz,
Helenai sírbólta, hanem élnek azon emlék-
írásokban, mellyek a' világnak minden ré-
szében elszorva olvastatnak, 's részvétellel
fogadtatnak.

Gróf Lascases, egy a' királyoknak, job-
bágyaik véresveritékin, 's vagyonyok omla-
dékin emelt fényes udvarokban nőtt fő ne-
mes — később emigrans, majd a' szükség kén-
szerítettéből tudós, az Atlas Historique szerző-
je, majd a' Császárság alatt mint igaz fran-
czia hazájába térvén, nem látván egyebet
a' dicsőség, és győzedelem triumfoknál, hal-
hatatlan képzetekkel telyes tisztelője Napo-
leonnak, tagja a' státus tanácsnak; Végre a'
vatterloi szerencsétlen eset után önnön a-
jánlásából hajdani urának kísérője, később
elválhatatlan, 's a' környülmények által szük-
ségesé lett barátja, segédje; egyébaránt egy
talpig nemes szívü; és becsületes ember —
ezen örökre emlékezetes hűségü férjfiu 18
hólnapi sz. Helenába léte alatt, azon időtől

kezdve, hogy a' Császár Párist elhagyta, napról napra, holnapról hólnapra mindent feljegyzett a' mi Napoleonnal történt, mit cselekedett, és beszélt, hólta után pedig ezen cím alatt: *Memoir de St. Helene par le Comte de Lascazes*, kiadta, melly csak hamar több kiadásokban német nyelven is megjelent. Ezen könyv mennyire érdeketes dolgokat foglal magában, elég annak valószínűsítésére, hogy olly férjfiuról folytatta azt, ki századjának első embere volt; szabad legyen bővebb eszméltetésére ezen emlékirás előljáró beszédjét ide iktatni melly így szól: „Rendkívül való környülállások nem engedték több időig azon nagy emberrel maradnom, kinek nagyságáról a' történetek bizonyosságot tesznek. A' nélkül hogy közelebbről eszméltetem volna, nagyságának csudálása kénszerített követésére, minekutánna pedig megésméltetem a' szeretet örökre hozzája kötött.

A' világ tellyes az ő tetteivel, nevével, 's emlékjeivel, de az ő character vonásait, az ő lelki, 's emberi tulajdonságait kevesen tudják, ezen nagy hézag' betöltését vettem tehát czélomul, még pedig a' kedvezőbb környülállások között.

En napról napra mindent a' mit Napoleonról láttam, mindent a' mit hallottam 18 hólnapi véllelételem alatt feljegyeztem. Itt már mintegy a' más világon magát képzelve, egy szabad társalkodás körében nem tehetett egyebet, mint önnön lételeiben egy tü-

kör előtt megjelenni; minden ezen állásában szemlélheti ötöt, 's a' tévelygések az okok' hijánnya következtében megszűnnek.

Egyébaránt az itten közlendők minden rend nélkül lehetnek, legalább azon állapotban vagynak a' mint feljegyeztettek. Minnekutánna én ezt kevéssel az angol kormány szék' kezéből visszakaptam, törekedtem rendbe szedésén, 's egy bizonyos formába öntésén. De egy részről gyenge egészségem nem engedte a' nagy munkát, más részről az időnek rövideje akadályoztatott. Én úgy nézem gyűjteményem' siető kiadásait, mint annak emlékezete iránt való kötelességet; kit síratok, és így sietek leghamarább végrehajtani. Ezen kívül korombelieknek is nagy részvételek van ezen sietségben; azoknak kik őtet szerették kedves érzést nyujtani; azokat kik ellenségei, tiszteletre kényszeríteni akartam; ehez járul egy, nem különben nevezetes ok, hogy minden, ki magát megsértve tanálya, alkalmatossága legyen önnön mentiségére; - majd az olvasó közönség, valamint a' történet itélni fog köztünk 'sat. "

Ezen napló könyvben az elmúlt örökre nevezetes időkorbéli történetek, az ő szerződéseinek még mind eddig kifejletlen okai, azok felvilágosítása, véle együtt élt Fejedelmeknek, vezéreknek, népeknek hív characterisálása, az ő napjainak egyforma, unalmas és egyszerű leélése, azon mostoha bánás mód, mellyel az Angol Olygarchia őtet halálig emészteni törekedett, tanuságra, és gyönyör-

ködésre méltó foglalatok, mellyeket a' nagy ember tetteihez mérve, méltán sajnállani lehet ezen minister barátnak tőlle olly idein lett elszakasztását; ez elég bóbizonyítvány lehet, meunyre törekedett az angol Igazgatószék tőlle minden könnyítő alkalmatosságokat megtagadni. — Lascasesnek kedves társasága bevalosíttását pedig eléggé megmútattya a' következő butszó levele Napoleonnak „Kedves Grófom! Szivem érzi szenvedéseit, miolta töllem elszakasztatott. A' maga sz. Helenai viselete nevezetes, valamint egész élete is, és semmi szemrehányásra sem érdemes, ez az én gyönyörűségem, hogy ezt magának kinyilatkoztathatom társalkodása nékem becses, és szükséges volt, hány éjszákát töltött beteg ágyam körül!

Akár hol leszen, dicsekedjék az irántam bóbizonyított hűségével, és azon szeretettel mellyel magához ragaszkodom.

Ha valaha Hitvesemet, gyermekemet találandja, ölelye-meg helyettem őket — mint-hogy a' környülállások azt mutatják, hogy elindulása előtt még egyszeri látogatása meg nem fog engedtetni, tehát fogadja ölelésemet, mint iránta való tiszteletemnek, 's barátságának jelét. — Éljen szerencsésen 'sat.“ Kitetszik leginkább Lascases Gróf emlékirásából Napoleonnak rendkívül való vonzó-dása, és ragaszkodása végső lehelletéig azon franczia nemzethez, melly emléket emel a' háborítoknak, a' királyiszek' felforgatóknak, 's azon férjfiunak testét, ki az enyészet, és

sülyedés széléről a' hazát nem csak helyre-
 állította, sőt az Európai szövetségek ellené-
 re, a' dicsőség legfőbb polczára, első nem-
 zetiségre emelte, ennek mondom, nem csak
 testét hadja fogháza szikláin elporlani utolsó
 ohajtása megtagadásával, de háza népét is
 háládatosságból kiontott vérekért, kitagadja
 országából, 's nevét, emlékezetét egy gyáva
 számüzött királyával teszi irányzatba — szó-
 val ama liberalitás leple alatt valóságos a-
 narchiara törekvő emberek mesterkedéséből,
 a' legnagyobb háládatlanság példáját bizo-
 nyittya-be Európa színe előtt. De így bánt
 Görögország is nagy embereivel, és sok évi
 felvilágosodás néha századi megbánás után
 adta-meg méltó tiszteletét hamvaiknak. Ezen
 napló könyv úgy állítván előnkbe Napoleont
 mint privat embert, itten tehát az ember a'
 Császárral idomzatba tétetve, közelebb jút-
 hatunk characterisálásához, mellynek olvasá-
 sa meggyengíti, sőt ki-is törli azon tévely-
 géseket szívünkben, mellyeket némely helyte-
 len, és bizonytalan kútfőkből merített His-
 toricusok, Írók munkáiból szívunk, eltün-
 nek azon mocskolódó anekdóták hitelei, mel-
 lyek gyalázatjára vétettek intézetül, és majd
 csak nagyságát fogják emelni. Nincs ember
 hiba nélkül, 's Napoleon sem lehetett tehát;
 de midőn az emberi gyengeségek idomzatba
 tétetnek a' halhatatlanságra emelő tettekkel
 a' felhők elenyésznek, 's a' nap a' maga tisz-
 ta sugáraiban jelenik-meg; úgy látszik a' nagy
 ember is olcsárlások tömegét elszorva önnön

dicsőségében lép-fel, hogy minden nagyságot érezhető, és szerető olvasónak lelkét tisztelet érzéssel betöltse.

S. B. M.

A° H a r e m.

Minden nemzetek közt, főként az Osman nemzet az, mely asszonyaitól legtöbb szemérmetességet és fére vonultságot kíván, törvényei 's szokásainál fogva kívánhat is, és ezt mint egy kényszerítve csikorja-ki, azonban keleten divatozó pazar fény üzésből asszonyainak zárhelyeit oly ékességekkel pompázza-fel, melyek napkelet érzéketlen 's lassu vér mérsékletü szépei tömlöczöket 's plánta életeket, türhetővé sőt még oly kellemetessé is teszik, hogy bizonyoson sok török asszony, a' haremi lassu plánta életet, az európai szép nem, változó vidám élet módjával felcserélni kételkednék.

Mindenek felett leginkább fénylik Padschah háremje, mint császári élő-képe minden más Osmán háremeknek; 's mint különös elrendelésü és felosztásu; a' belső osztályok eddig elő, sűrű titkos fátyollal takarva nagyon érdekesekké lettek, 's csak most közelebről kaptak a' híres Muradja d' Ohszon hátra hagyott iratai által némi felvilágosítást. — Minden más régibb tudósítások, bár mely híresek 's hitelesek legyenek is azoknak kiadói egyébként, a' török dolgokra

nézve, e' tekintetben nem elég kielégitők' s nem tökéletesek.

A' régibb török szultánok közzül sokan léptek házasságra, keresztény, és török fejedelem asszonyokkal. Orchannak hitvese, görög császár Kantakutzenos János unokája, a' szép Nilufár vala. I-ső Murát II-dik Emmanuel bizanti császár leányát vette házas társul és I-ső Bajasidnak fejedelmi vérből három hitvesei valának, t. i. a' kermejani uralkodónak leánya, egy bizanti hercegasszony, és Mária serviai fejedelemasszony. I-ső Mahomed felesége egy elbestani hercegasszony volt, II-dik Murát egy caramaniai herceg asszonnyal és egyszersmind a' serbus despotá leányával Irénével lépett házassági szövetségre, II-dik Mahomed pedig caramaniai és elbestáni herceg asszonyokat vett feleségül. Továbbá a' historia három példát említ, mely szerint Osmán alatt valonék szultánok hitvesei lettek u. m. I-ső Osmán Scheich Edebálinak az ő muftijának leányával és II-dik Osmán Effad-Effendinek hasonlólag muftijának leányával léptek házasságra, és végre I-ső Ihrahim 1647-ben egy haremeheli asszonnyal tartá lakadalmi innepét, ki ekkor Schach szultána nevet kapott. Ez idő óta, ha némely szultánok lelkiesméretek nyugtatására bizonyos házassági kötés formára léptek is, de tulajdonképpen meg nem házasodtak, hanem a' császári háremekben csak rab szolgálókat vettek-fel, kik nagyobb részeit a' nagyúr költségén vásároltattak, né-

melyikét pedig herczeg asszonyok, az ország főtisztviselői, 's a' tartományok helytartói ajándékoznak, és most is ily rableánykák díszesítik a' császári háremet. Különösen a' tartományok helytartói vetélkednek egymás közt, hogy urok kegyelmét legbájosabb szépségű ajándékokkal nyerhessék-meg. Gyenge gyermek korokban veszik 's szorgalmasan nevelik az ily rableánykát, és 10 — 12 éves korokban (a' szép nem kellemei keleten ez idő korban fejlődnek-ki) a' legpompásabbban felékesítve a' Seráilba küldik. A' Konstantinápolyi fővám biztos vásárolja a' császári hárem számára a' rableánykát, kimindég a' legszebbeket választja. Ezek ugyan a' legalsóbb helyet foglalják-el a' háremben de mégis ezek is, valamint a' többek, minek előtte a' seráilba felvétetnének, egy különösen e' végre rendelt asszony által gondosan megvizsgáltatnak, 's ha legkisebb testi hibát találhatnak is benne, onnan legottan kirekesztetnek. Az új rableánykák, kik még csak félgyermek, tanítónéknak adatnak által, és ezek által a' mahomed vallásában, olvasásban írásban, varrásban, kötésben 's ha hajlandóságok lenne muzsikában és táncban is taníttatnak 's gyakoroltatnak. Minek utána ezen tanulmányok által, testi 's lelkiképpen kifejlődtek, azután kezdik-el a' háremben szolgálatjokat, mely szolgálatok szerint öt osztályokra vannak elosztva u. m. I-ső a' Cadinék. II-ik a' Gedéklük III-ik az Usták. IV-ik a' Schaghgirdék. V-ik a' Djáryék, osztályai.

I-ször A' Cadinék rendszeréni kedveltjei vagy ágyassai a' szultánnak, kik ugyan azon megkülönböztetéssel 's hódolással tiszteltetnek mint a' szultánnék vagy a' nagyúr valóságos hitvessei, de a' törvény szoros értelme szerént véve még sem feleségei a' szultánnak. Ezeknek száma rendszeren négyből áll; (bihetősen a' Korán rendszabásánál fogva, mely egyszerre csak négy feleséget enged tartani) de I-ső Mahomed hatot, és Abdulhamid, uralkodása vége felé, hetet is tartott, mely mértékletlenség az ország akkori nyomoruságos állapotjában a' közvéleménynél fogva néki nagy gyalázatjára is szolgált, mivel a' Cadinékre a' közkinctárból igen sok költség fordított. Ezen kedvelt rableánykák felvétetések idejétől számítva, első, második, harmadik 'sat. kedvelteknek neveztettek. Ezek I-ső Achmed uralkodása előtt, ha fiut hoztak világra, Chaszeki szultána, ha pedig leányt szültek, Chaszeki Cadiné címetet nyertek. Midőn valamelyik rableány Cadiné lesz (mi egyedül csak a' szultántól függ) a' hárem főudvarnoknéja azt a' szultán szobáiba vezeti, és ott ázsiai nest bőrrel prémzett köntösbe öltözteti, miután az új kedvelt, urának köntösét megcsokolván, ez őtet maga mellé ülteti és még az nap külön lakhely készittetik kiszámára, bizonyos rableánykák rendeltetnek szolgálatjára, 's házi kamarássai is kineveződnek, de ezeket soha sem láthatja.

Több szultánok (a' mint ezt utobb II-

dik Mustapha és Abdulhamid is tették) né- mely rableánykakkal bizonyos vallásos ne- hézség elosztatása végett, mí előtt cadinéi rangra emelnék, bizonyos házasság forma szö- vetségre léptek. A' vallási törvény ugyan is meg nem engedi szabadnak született török asszony személyt szolgaság alá vetni, 's kö- vetkezőleg egy úrnak rableányával való ösz- veköttetése törvényes nem lehet, ha csak az, meg nem tudná azt bizonyítani, hogy rab- leánya bár mely nemzethez tartozzon, nem szabad szüléktől vette származását. Ha az úr- nak eről semmi bizonyítása nincs, 's mégis maga választotjával kíván élni, ekkor lelki- esmérete nyugtatására egyebet nem tehet, hanem rableánykáját előbb szabaddá teszi, 's azután feleségül veszi. Ily esetben a' szul- tán is így cselekszik, 's szabaddá tett rab- leányát a' Mufti-előtt tett vallomása által el- jegyzi magának, de az új Cadiné ez ily lel- kiesméret nyugtatás végett kötött házassági szövetség által, semmit egyebet nem, csak nagyobb személyes tiszteletet nyer.

Hor: A' Gedeklik, a' háremben a' Szultán személye körül foglalatoskodó rab- leánykák, ugy szólva a' Szultán szoba leá- nyai. Ezek különös foglalatosságaiktól vészik nevezeteket p. o. ruhatár, asztali készületek 'sat. felügyelői; számok tizenkettőre menyen és a' legszebbek közül választatnak. Ezek a' hárem választottai, 's ezekből potolja a' Szul- tán a' halál által elszalasztott, vagy az elbo- csátott és a' régi Serailba nyugodalomra ú-

tasított Cadinék helyeit, 's ezek tündér bá-
jaik által elcsábítatva gyakran hívségtelen
a' több Cadinék iránt. A' Szultán különös
kegyelmében lévő 's többek felett megkülön-
böztetett Gedekliket Ikbale az az kedvel-
teknek vagy Chasz-Adalik az az Szul-
tán szoba leányainak nevezik. — Ha valame-
lyik ezek közzül terübe esik, külön vál
több társaitól, és a' Cadinékhez csattolódik.
A' Szultánok régebben ezek sokaságára néz-
ve semmi bizonyos számra nem ügyeltek,
hanem oly számos szoba leányokat tartottak
a' mennyi éppen tetszett, némely Szultán'
uralkodása alatt három száznál is többen va-
lának, de csak néhányak, kiktől t. i. gyerme-
kei valának a' Szultánnak, lehetek Cadinék.
Azonban Isó Mahomed ideje óta a' Szultá-
nok mint egy törvényt szabtak ebben ma-
goknak, hogy kívánataikat mérsékeljék, és
ritkán is hágják által magok szabta törvé-
nyeiket, 's ez által valamint a' köz kincstárt
kimélik, ugy a' közvéleményt is magok ré-
szekre megnyerni igyekeznek. —

III-or: Az Usták, kik Chalfáknak
is neveztetnek, a' Szultán annyának, a'
Cadinéknek és ezek gyermekeinek szolgálatjok-
ra vannak rendeltetve, husz harmincz sze-
mélyekből álló szakaszokra osztattak, és e-
zen szakaszok azon személyek neveikről ne-
veztetnek, kiknek szolgálatjában vannak.

IV-er: A' Schahgirdék vagy uj-
jontzok, a' Gedeklik és Usták megüressült
helyének bétöltésére szolgálnak.

Vször: D j a r y é k nek vagy rableányok-
nak neveztetnek közönségesen a' háremben
lévő több fejérszemélyek minyájan; ezek a'
legalsóbb aszszonyi foglalatosságokat folytat-
ják; és igen ritkán lépnek felyebb e' legal-
sóbb osztályból.

E' szerént a' nagyúr háreme Europa,
Ásia és Afrika különböző nemzetei közzül
mintegy öt hatszáz rableánykakat számlál,
kik; nagy részt szabadságoktól még gyer-
mek korokban megfosztatva, származásokról,
eredetokről semmit sem tudnak, 's oly ne-
vezeteket kapnak; milyeneket a' szabadon szü-
letett török aszszonyok nem szoktak viselni
p. o. S a f a y i (öröm szerző) D i l b e s t e (szív
rabló) N o u r i h a b e (hajnal) G ü l b a h a r
(tavaszi rózsá) 'sat.

Ezen rableánykák minyájan közvetet-
lén a' főudvarnokné vagy a' hárem Agája' (ki
K e h a g a C a d i n é nek is neveztetik) pa-
rancsa alatt állanak, mely főudvarnoknét a'
Szultán rendesen az idősb Gedeklikből' vá-
laszt. Ez méltósága jeléül egy ezüstel bévont
pálczát és császári pecsétet hordoz, mivel a'
Szultán helyett gyakran pecsétel, nagy tisz-
teletben van a' Cadinék előtt is, sőt maga
a' Szultán is, ha az anyja nem él, a' hárem
Agáját így szólítja: W a l í d e h (az az anyám).
A' hárem Agáját foglalatosságiban az alud-
varnokné segíti, ki egyszersmind kincstárnok-
né, és a' Szultán ruha tárán kívül, a' há-
rem minden szükségeire gondoskodik; továb-
bá a' háremnek nyári épület részeiben az

Aga kötelességeit folytatja, mivel a' hárem Agája a' több hárem lakóival együtt a' téli háremben marad.

A' téli hárem, mely nagy háremnek is neveztetik, tulajdonképpen a' serailnak egy részét teszi, mely az aszszonyok lakhelyévé rendeltetett; ezt európai utazó soha sem látta, 's legelőbb Muradja adta annak bővebb leírását. Ezen épületet vastag kőfal keríti, 's egyetlenegy bójáróját két ércz és két vas ajtók zárják, melynél fekete heréltek oly szoross őrt állanak, hogy még ezen heréltek rettenetes vezére a' Kislav Aga is a' Szultán különös rendelése nélkül oda bé nem mehet. A' téli hárem közepében vān a' nagyúr lakhelye, melyben a' főbb szobákon kívül a' háló szoba, és a' királyi szék tereme nevezetesebbek. A' háló szobában egy felemelkedettebb helyen áll az ágy, aranyos atlattzal borítva 's drága kövekkel himzett előfüggőkkel kerítve, a' szoba más részében pedig egy arany szövettel borított nyugvó hely van. A' tágas terem, hol a' királyi szék is van 's hol a' Szultán a' herczeg aszszonyokat és cadinéket szokta elfogadni 's nevezetesebb politicalai és vallásos innepeket tartani, arannyal van béborítva, 's minden oldalát gazdag dívánok kerítik, minden szegletén pedig egy-egy aranytól 's drága kövektől ragyogó királyi szék fénylik. Ezen nagyúri lak hátulsó felén, egy más épület emelkedik, ennek tizen három szobáiban a' Szultán ruha tára, melyet a' hárem kincseinek neveznek, a' fen

említett aludvarnokné felvigyázatja alatt tartatik; mindjárt ezen épület mellett pedig egy márvány kővel rakott 's porphyr oszlopon nyugvó ferdő szála van, hol a' Szultánnak a' Gedeklik szolgálnak, ki napkeletnek e' buja gyönyörüségeit gyakran éldeli. Innen egy tágas kerek folyosó egy felől a' Szultán lakhelyéhez, 's másfelől a' Cadinék szobáihoz vezet, hol ezek köröskörül mintegy tizenkét szobákban, régiségek rendje szerint laknak. Ettől hátrafelé a' hárem Agája, és az aludvarnokné, hátrább pedig a' Gedeklik, Usták, Schahyrdék és Djaryék, mind külön szobákban laknak. Mindenik Cadinének valamint a' hárem Agájának is külön ferdője van, a' több háremi lakósok számokra pedig az épület végében egy közönséges fűtött ferdő, éjjel nappal mindég nyitva áll. —

Körner Levele Attyához.

1813dik évben midőn katonai pályájára indult.

Németország fegyvert fogott. A' burkus Sas szárnyai mérész csattogásával ébreszti-fel hív népében, a' közelgető német szabadság iránt ohajtozó reményt, szemem, szívem-egyedül Hazám után sohajtoz; engedd Attyám! hogy Hazámnak méltó fia lehessen.

Most - midőn láthatom, hogy a' boldogság mennyire érhet meg - most midőn szerencsém csillagi oly pompáson sugárzanak

dobogó keblemben - most - Istenemre mondom - most egy felséges érzés úz vissza hazámba, és telyesen magvagyok győződve, hogy egy egész nemzet szabadságáért semmi áldozat se lehet igen nagy.

A' mostani nagy időszak, nagy szíveket kíván - és én érzek magamban annyi erőt, hogy én is lehetek egy lépcső, mellyen nemzetem ohajtott szabadságához fel léphet. Igen is el kell száguldanom, 's ha többet nem is tehetek, utolsó csep vérem tészem fel hazám' füstölő oltárára.

Avagy gyáva puha lelkesedéssel énekellyem é Hazámfiain nagy tetteket! mint magokkal tehetetlen költő társaim! ez a' szemre hányás siromig kísérne, ezt át' nem élhetem.

Midőnéltem kotzkáztatom ez magában még csekélység. Hanem midőn az én életem a' szeretet' mosolygó virági, a' barátság ölelő karjai, 's a' szülei szeretet szárnyain, az ifjuság bimboin, minden örömök közt lebeg, midőn minden világi boldogságok közt elrészegedve mint egy fél Isten issza a' telyes megelégedés habzó poharát, és midőn én egy ily ritka, 's talán párját fel se található életet mégis kotzkáztatok, ez egy oly áldozat, melyet csak egy ily felséges jutalomnak lehet elébe állítani.

U. — y.